



MARINA NÚÑEZ. Portes Obscures
BIBLIOTECA MARINA NÚÑEZ

07 · 02 / 13 · 04 · 2008

Marina Núñez. Portes Obscures

DATES: Del 7 de febrer al 13 d'abril de 2008

LLOC:

Centre d'Art la Panera
Pl. De la Panera, 2
25002 Lleida

Museu de l'Aigua de Lleida. Dipòsit del Pla de l'Aigua
Carrer de Múrcia, 10
25002 Lleida

www.lapanera.cat

Aquesta exposició reuneix una selecció de peces de l'artista Marina Núñez realitzades entre 1998 i 2007 amb la finalitat de mostrar una visió àmplia de la seva trajectòria i presentar 4 peces inèdites, especialment pensades per als dos espais expositius, el Centre d'Art la Panera i el Dipòsit del Pla de l'Aigua.

Segons Marina Núñez, "*Portes obscures* recull algunes obres i instal·lacions en què ressonen aires de malson: els protagonistes hi estan atrapats, cauen, fugen, canvien, moren..., segons narratives inversemblants, en situacions estranyes i contextos incerts, entre ombres o llums fantasmagòriques.

En ocasions les trames es desenvolupen en entorns paisatgístics, que mantenen certs aspectes iconogràfics associats al mite d'*allò natural* com a utopia, encara que un segon cop d'ull els mostra com a escenaris artificiosos –teatralitzats– en els quals es desenvolupa la tragèdia.

Els personatges, també idealitzats en cert grau per la seva bellesa, són tanmateix nítidament excèntrics –boges, cadàvers, monstres. Comparteixen certa inconsistència –física, psicològica– que els confereix una qualitat onírica, ja que es frustra, com en els somnis, el desig d'ordre i de conclusió."

L'ARTISTA

El treball de Marina Núñez té des dels seus inicis un fort posicionament ideològic al voltant de la problemàtica de la dona i la seva identitat a les societats modernes.

Bona part del seu treball creatiu s'ha centrat en la conjunció entre cos i ment. Ha rebutjat les constriccions corporals i psíquiques femenines configurades per les tradicions culturals patriarcals, és per això que està a favor de la construcció de nous cossos híbrids i en transformació, que es corresponguin amb altres tipus d'identitats diferents de les marcades per la nostra cultura que es basen en un rígid dualisme femení-masculí.

En les seves primeres pintures va unir la figuració, de perfil realista, amb elements de caire surrealista per representar el món femení des de l'alienació mental, la histèria, o altres tipus de malalties mentals que les societats patriarcals van relacionar sempre amb malalties típicament femenines.

Posteriorment s'ha endinsat en l'àmbit de la ciència ficció, tractant-lo com a una possible realitat, a través d'éssers humans, fonamentalment dones, multiplicades i clonades, entre allò humà i allò artificial, en definitiva es tracta d'éssers "posthumans" d'una nova era.

BIBLIOTECA MARINA NÚÑEZ

Tot coincidint amb l'exposició de Marina Núñez Portes Obscures, el Centre de documentació de La Panera dedica el seu espai expositiu a mostrar una selecció de llibres i pel·lícules escollits per ella mateixa i que d'alguna manera tenen a veure amb la gestació de la seva obra artística.

LA EXPOSICIÓ

L'exposició *Portes Obscures de Marina Núñez* tindrà lloc al la Planta 0 del Centre d'Art la Panera i al Dipòsit de l'Aigua (Museu de l'Aigua, Lleida)

Sin Título (monstruas), 2005

DVD. 3 monitors

Cortesía de l'artista i Galeria Salvador Díaz, Madrid



Sin título (monstruas), 1998. Col·lecció d'art contemporani de l'Ajuntament de Lleida

Sin título (monstruas), 1998, Col·lecció Museo Regional de Arte Moderno, Múrcia

Oli sobre lli

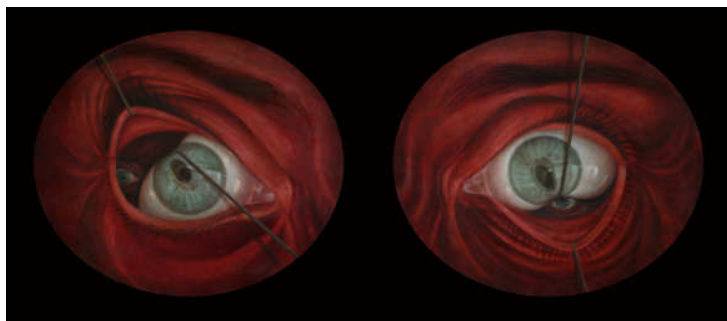
235 x 136 cm



Els éssers monstruosos des de sempre han provocat en nosaltres sentiments ambivalents que van des de l'atracció a la repulsió. El monstre representa una amenaça per a l'estabilitat de l'ordre establert. Marina Núñez atén a la representació de dones considerades monstres com a conseqüència de suposades tares físiques o psíquiques. Es tracta d'una doble reivindicació: per una banda, resitua allò monstruós i, per l'altra, fa una aposta pel gènere femení. Aquesta doble reivindicació, però, obeeix a un objectiu: reclamar el dret a existir i a ser diferent, a poder ser boig en un món pretesament racional i a ser dona en un món històricament bastit pel gènere masculí.

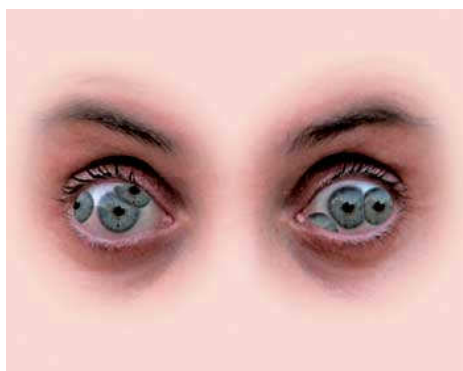
Sin título (locura), 2006

Oli sobre llenç
140 x 355 cm
Col·lecció privada



Multiplidad, 2006

Videoprojecció
Cortesia de l'artista i la Galeria Salvador Díaz, Madrid



A través de la mirada entrem en contacte amb el món circumdant i els éssers que l'habiten. Hi ha múltiples mirades: n'hi ha de clares i nítides, n'hi ha que són perdudes i allunyades, que miren cap a un altre món. Més íntims i personals, bastits amb codis impossibles que han reescrit una realitat que per consens considerem normal.

A *Sin título (locura)*, uns estris metàl·lics forcen l'obertura d'unes parpelles i obliguen un individu a mirar. S'hi intueix tensió, por i càstig.

A *Multiplidad*, es manifesta un procés de mutació i transformació pel qual les pupil·les es multipliquen incessantment fins a ocupar i saturar el globus ocular.

Així mateix, ambdues obres, a partir de la multiplicació d'ulls i iris, ens parlen de la nostra naturalesa múltiple: com a individus alberguem molts sers amb personalitats i rols que s'alternen o se solapen.

La selva, 2004

Acrílic i pintura fluorescent sobre llenç, llum negra

325 x 3000 cm.

Cortesia Galeria Salvador Díaz, Madrid



Tot i que l'home és un ésser viu integrat a la natura, no experimenta el medi natural com una part inherent a la seva condició humana. Veu la natura com una font de recursos per explotar sense treva ni control. En aquesta instal·lació descobrim un entorn natural amenaçador que ha lliurat una batalla contra els homes. La selva s'ha venjat després d'haver estat maltractada i sotmesa al llarg dels segles per la humanitat prepotent, que ha entès la seva relació amb la natura com una lluita en la qual havia de guanyar. Després del cruent enfrontament advertim el destí dels vençuts: els cadàvers dels humans pengen de les branques.

Sin título (ciencia ficción), 2002

Infografia sobre terra de PVC, instal·lació

Mides variables

Cortesia Galeria Salvador Díaz, Madrid



El paviment de granit s'enfonsa sota les persones que el trepitgen, i aquestes són inevitablement succionades pels forats negres, que semblen conduir a altres mons desconeguts. La por, l'angoixa, la petitesa que ens apresa davant la incommensurabilitat de l'univers es materialitza sota els nostres peus. D'un moment a l'altre podem ser engolits pel cosmos.

Abismo, 2005

Videoprojecció, 4'

Cortesia de l'artista i la Galeria Salvador Díaz, Madrid



Des de l'antiguitat clàssica el mar sempre s'ha considerat com una contrafigura de la vida. En els poemes homèrics moltes vegades les imatges marines es converteixen en el regne de la mort.

En aquesta obra diferents cossos són balancejats pels corrents subaquàtics, al mateix temps que xuclen lentament l'oxigen que brolla d'una única font de vida que il·lumina l'insondable fons marí. Són éssers mutants que no s'han adaptat a un medi hostil que alberga perills desconeguts.

Sin Título (Ciencia Ficción), 1999

Oli sobre llenç i alumini serigrafiat

140 x 140 cm

Col·lecció MUSAC, León

Sin título (ciencia ficción), 2001

Pintura fluorescent sobre fusta i cables, llum negra

127 x 127 x 75 cm.

Cortesia Galeria Salvador Díaz, Madrid

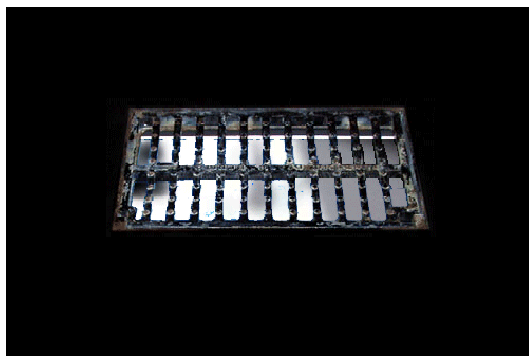


El terme cyborg prové de l'anglès i és una abreviació d'organisme cibernètic (cybernetic organism). Aquest terme es va començar a utilitzar en la literatura de ciència-ficció per expressar la idea de la substitució de parts del cos humà per components artificials. Marina Nuñez parla de "Nosaltres, els cyborgs" perquè cada vegada som més a prop d'esdevenir organismes mixtos i compostos. De fet, aviat ens trobarem plens de tecnologia en la nostra pell i a l'interior del nostre cos. Aquest fenomen suposa una alteració significativa de la identitat, així com la generació d'un nou tipus de subjectivitat, la qual cosa implica nous reptes per a l'ètica, l'economia, la política i la nostra quotidianitat més immediata.

Terramuerta, 2004

Videoprojecció, 5' 8"

Cortesia de l'artista i la Galeria Salvador Díaz, Madrid.

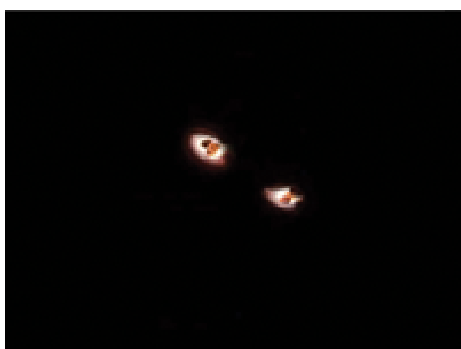


Les clavegueres habituals del paisatge urbà ens mostren un món mirall, que bé pot ser una ombra del nostre, o bé el model veritable del qual aquest és el reflex invertit. Els seus habitants, que potser són els nostres dobles o potser les nostres meitats, ens contemplen amb la mateixa perplexitat i el mateix interès que nosaltres els dediquem.

Huida, 2006

Vídeoinstal·lació, dues pantalles

Cortesia de l'artista i la galeria Salvador Díaz, Madrid.

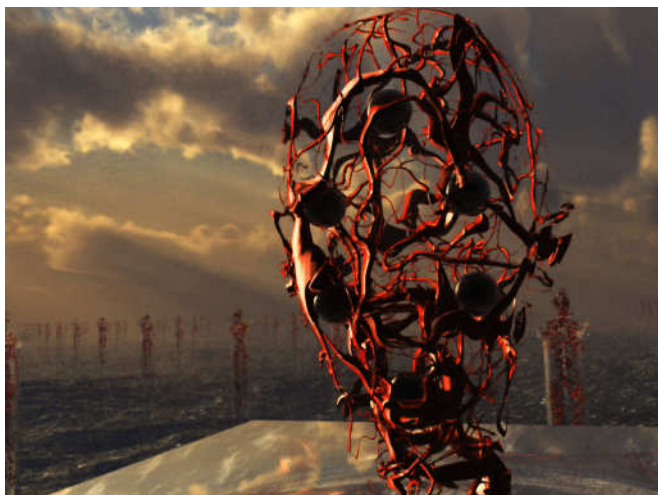


A la vídeoinstal·lació *Huida*, uns ulls misteriosos s'incendien enmig de l'obscuritat de la nit, tot descobrint una dona nua que es troba enmig d'un bosc fantasmagòric. Per a la psicoanàlisi, l'ull (com també la boca) simbolitza el genital femení. Per a Marina Núñez, la incorporació dels ulls en les seves peces significa una renovació d'interrogants en consonància amb el nostre temps. Són els ulls de la por que retenim a la nostra memòria a través del cinema de Hitchcock o la literatura infantil que retrata arbres amb enormes ulls que passen inadvertits, múltiples referents que alimenten el nostre subconscient, enigmàtic i subversiu. Una por, una angoixa que no només és fora, sinó també dins nostre, malgrat que moltes vegades no la identifiquem.

Ocaso, 2007

Videoprojecció

Cortesia de l'artista i Galeria Salvador Díaz, Madrid.



Aquesta videoinstal·lació és un projecte específic per a la Panera. Marina Núñez pren com a punt de partida les 21 columnes que defineixen la planta 0 del centre. L'entorn que l'artista ha generat digitalment sobredimensiona l'espai existent i introdueix l'espectador dins un extens mar que inunda els elements arquitectònics que encapsulen uns estranys cossos reduïts a ulls, artèries i venes. Novament, els ulls es multipliquen en cossos desposseïts de la seva materialitat, que mostren el final d'unes formes de vida i anuncien el naixement d'una nova identitat.

Dipòsit del Pla de l'Aigua (Museu de l'Aigua, Lleida)

Donat que l'exposició Marina Núñez, Portes Obscures, es trobarà ubicada a dos espais diferents, a continuació es presenten les peces que estaran situades al Dipòsit del Pla de l'Aigua.

Visión, 2007

Videoprojecció

Cortesia de l'artista i Galeria Salvador Díaz, Madrid.



Per al Dipòsit del Pla de l'Aigua, Marina Núñez ha realitzat una videoinstal·lació que enfronta l'espectador davant un món irreal i subterrani habitat per éssers indesxifrables que no sabem si són ancestres unicel·lulars de l'ésser humà o una projecció utòpica de la nostra condició posthumana. Forats que ens descobreixen possibles realitats que subjeuen en el món que nosaltres definim com a real.